

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּוּ הַמַּיִם (בראשית א ט), לְעִילָא
כְּתִיב מִים חֲמֵשׁ זְמַנִּין. יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ
הַמַּיִם. וְיִהְיֶה מְבַדֵּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם. וַיִּבְדֵּל בֵּין
הַמַּיִם וְכוּ'. וּבֵין הַמַּיִם. הָא חֲמֵשׁ זְמַנִּין מַיִם,
לְקַבֵּיל תְּרִין נְקוּדֵין דְּאִינוּן חֲמֵשׁ, צָרִי וְסָגוּל.
צָרִי תְּרִין, וְסָגוּל תְּלָתָא, הָא חֲמֵשׁ אֲלִין
מְתִישְׁבֹן בְּיַמִּינָא וּשְׂמָאלָא.

נוֹקְבָא עֲאֵלֵת בֵּין יַמִּינָא וּשְׂמָאלָא, וּמְקַבְּלָא
לְאֲלִין נְקוּדִין, לְמִיָּהֵב לָהּ דְעֵתָא
בְּשְׁלִימוֹ. וְלֹא מְתִישְׁבֹן בֵּיהּ הָכִי, וּמְתַהַפְּכֹן
בֵּיהּ בְּאוּרַח קְלִיל. צָרִי, אֲתַהַפֵּף בְּהּ לְנְקוּדָה
שְׂבָא, בְּאוּרַח קְלִיל. סָגוּל, אֲתַהַפֵּף בְּהּ לְנְקוּדָה
שׁוּרַק בְּאוּרַח קְלִיל. (דף ז ע"ב)

וְלְעוֹרָם אֲתַתָּא דְעֵתָהּ קְלִיל עֲלָהּ, דְהָא לֹא
יִכִּילוּ לְאֲתִישְׁבָא בְּהּ לְמַהוּי בְּהּ דְעֵתָהּ
שְׁלִים, כְּמָה דְאִינוּן לְעִילָא. אֲלֹא אֶהְדְּרוּ בְּהּ
בְּאוּרַח קְלִיל, וְאֲשַׁתְּכַח דְעֵתָהּ קְלָה עֲלָהּ. כְּמָה
דְּאִינוּן תְּרִין נְקוּדֵי צָרִי סָגוּל אִינוּן חֲמֵשׁ, אוּף
הָכִי בְּהּ שְׂבָא שׁוּרַק אִינוּן חֲמֵשׁ, אֲבָל בְּלֹא
יִישׁוּבָא כְּלָל.

יִקְוּוּ הַמַּיִם, אִינוּן חֲמֵשׁ כּוּלְהוּ, אֲזֵלִין לְנְקוּדָה
חָדָא, דְּאִיְהִי נְקוּדַת שׁוּרַק, דְּקַיִמָא תַּחוּת
רְקִיעַ, קַמְץ. כָּל אִינוּן מִיִּין דְּהָאִי סְטָרָא, וְהָאִי
סְטָרָא, וְכָל אִינוּן חֲמֵשׁ נְקוּדֵין מְתִישְׁבֹן בְּהָאִי
נְקוּדָה. וְדָא אֲתִישְׁבֵת, וְנִהִיר לְבְרִית קְדִישָׁא
דְּבִדְכוּרָא. וְכָל נִהוּרָא דְחֲמֵשׁ נְקוּדֵין כּוּלְהוּ
יְרִית דָּא.

בֵּינָן דְּהָאִי יְרִית כּוּלְהוּ, כְּדִין אֲתַנְהִירַת נוֹקְבָא,
לְמַעַבְד פִּירִין וְאִיבִין. דְּכְתִיב, (שם י"א) תְּדַשָּׂא
הָאֲרָץ דְּשָׂא וְגו'. בְּחִילָא דְהָאִי נְקוּדָה דְּקַיִמָא
לְתַתָּא, דְּעַבִּיד בְּהּ פִּירִין וְאִיבִין.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם (שם)
(ד'), דָּא נְקוּדַת חֲטָף קַמְץ, דְּנִהִיר נִהִירוֹ,

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּוּ הַמַּיִם.
לְמַעַלְהָ כְּתוּב מַיִם חֲמֵשׁ פְּעָמִים:
יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. וְיִהְיֶה
מְבַדֵּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם. וַיִּבְדֵּל בֵּין
הַמַּיִם כּוּ'. וּבֵין הַמַּיִם. הִנֵּה חֲמֵשׁ
פְּעָמִים מַיִם, כְּנִגְד שְׁתֵּי נְקוּדוֹת
שְׁהֵן חֲמֵשׁ, צָרִי וְסָגוּל. צָרִי
שְׁתֵּים, וְסָגוּל שְׁלֹשׁ. הִנֵּה חֲמֵשׁ
אֵלֶּה מְתִישְׁבוֹת בְּיַמִּין וּבְשְׂמָאל.
הַנְּקִבָּה נְכַנְסַת בֵּין הַיַּמִּין
וְהַשְּׂמָאל, וּמְקַבְּלַת הַנְּקוּדוֹת
הַלְלוּ, לְתַת לָהּ דְעֵת בְּשְׁלָמוֹת.
וְלֹא מְתִישְׁבִים בּוֹ כָּךְ, וּמְתַהַפְּכִים
בּוֹ בְּדֶרֶךְ קְלָה. הַצָּרִי מְתַהַפֵּף בְּהּ
לְנְקוּדָה שְׂבָא בְּדֶרֶךְ קְלָה. הַסָּגוּל
מְתַהַפֵּף בְּהּ לְנְקוּדָה שׁוּרַק בְּדֶרֶךְ
קְלָה.

וְלְעוֹרָם אֲשֶׁה דְעֵתָהּ קְלָה עֲלֶיהָ,
שְׁתֵּרִי לֹא יִכִּלוּ לְהִתְיַשֵּׁב בְּהּ,
שְׁתַּהֲיָה בְּהּ דְעֵתָהּ שְׁלֵמָה, כְּמוֹ
שְׁהֵם לְמַעַלְהָ. אֲלֹא חֲזָרוּ בְּהּ
בְּדֶרֶךְ קְלָה, וְנִמְצְאָת דְעֵתָהּ קְלָה
עֲלֶיהָ. כְּמוֹ שְׂאוּתָן שְׁתֵּי נְקוּדוֹת
צָרִי וְסָגוּל הֵן חֲמֵשׁ, אוּף כָּךְ בְּהּ
שְׂבָא שׁוּרַק הֵן חֲמֵשׁ, אֲבָל בְּלִי
יִשׁוּב כְּלָל.

יִקְוּוּ הַמַּיִם, כָּל אוּתָן הַחֲמֵשׁ,
לְנְקוּדָה אַחַת, שְׁהִיא נְקוּדַת שׁוּרַק,
שְׁעוּמְדַת תַּחַת הַרְקִיעַ, קַמְץ. כָּל
אוּתָם הַמַּיִם שֶׁל הַצַּד הַזֶּה, וְהַצַּד
הַזֶּה, כָּל אוּתָן חֲמֵשׁ הַנְּקוּדוֹת
מְתִישְׁבוֹת בְּנְקוּדָה הַזֹּאת. וְזוֹ
מְתִישְׁבֵת וּמְאִירָה לְבְרִית
הַקְּדוּשָׁה שְׂבִיכָה, וְאֵת כָּל הָאוּר
שֶׁל כָּל חֲמֵשׁ הַנְּקוּדוֹת זֶה יוֹרֵשׁ.
בֵּינָן שְׁזָה יוֹרֵשׁ אֶת כָּלֵם, אֲז
מְאִירָה הַנְּקִבָּה לְעֵשׂוֹת פְּרוֹת
וְתוֹלְדוֹת, שְׂכַתוֹב תְּדַשָּׂא הָאֲרָץ
דְּשָׂא וְגו'. בְּכַח הַנְּקוּדָה הַזֹּאת
שְׁעוּמְדַת לְמַטָּה, שְׁעוּשָׂה בְּהּ
פְּרוֹת וְתוֹלְדוֹת.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרְקִיעַ
הַשָּׁמַיִם - זוֹ נְקוּדַת חֲטָף קַמְץ,
שְׂמְאִירָה אוּר כְּמוֹ אוּתוֹ הָאוּר

הראשון, נקדת החולם. ועל שלא מאיר בישוב כמוהו, מארת חסר הוא, שלא מאיר בישוב כמו שהחולם, אף על גב שעומדת בגון שלו.

ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה - זהו בסוד של נקדת שב"א סגו"ל, שהרי סגו"ל נכללים המים באש. שורצים שרץ של אותה נפש חיה, אותה הדעת שנתנה לה משני צדדים, היא קלה עליה, וזה נקרא שרץ של נפש חיה, השרץ ששורץ ויוצא והולך בכל הנקודות.

ובא ראה, שב"א נקרא מהיר צדק, וכך הוא. ומשום כך נקרא נפש החיה היא שורק של שלש נקודות. בשעה שהאות ו' מסתלקת מןה, מוציאה דעת אותה שנטלה מתוף למעלה, כמו שנתבאר, ובמקומה של האות ו' מוציא שורק, וכך הוא בכל מקום.

ועל זה כל הנקודות עומדות להאיר לאותיות, כמעשה שמים וארץ וכל העולמות כלם. ואין קיום ואור לכל האותיות, רק באור הנקודות, והכל נמסר בסוד של התורה בסיני. וכך הוא בסוד שלמעלה, והכל תקון של אדם, כמו שנתבאר.

ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו (בראשית א). כתוב (תהלים לו) מה' מצעדי גבר פוננו ודרכו יחפץ. בא וראה, כשבא הקדוש ברוך הוא את העולם העליון והעולם התחתון, הכל היה בדיוקן אחד, שיהיה זה כמו זה. בשעה שרצה הקדוש ברוך הוא לברא אדם למטה, רצה לעשות אותו כמו שני העולמים. וכך הסודות של מעלה ומטה, הכל הוא באדם. הגלגלת של הראש שעומדת על הגוף היא

פגיונא דהוא אור קדמא, נקודת חלם. ועל דלא אנהיר בישובא, פגיונא דיליה, איהו מארת חסר, דלא נהיר בישובא, פגיונא דחלם אף על גב דקיימא פגיונא דיליה.

ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה (שם כ), דא איהו, ברזא דנקודת שב"א סגו"ל. דהא סגו"ל אתפליל מיין באשא. רחשין רחישו דההוא נפש חיה, ההוא דעתא דאתיהיב לה מתרין סטרין, איהו קלה עליה, ודא אקרי שרץ דנפש חיה, רחישו דרחיש ואזיל בכל נקודי.

ותא חזי, שב"א איקרי (ישעיה טז ה) מהיר צדק, והכי איהו. ובגין כך איקרי נפש דההיא חיה, שרק דתלת נקודין. בשעתא דאת ו' אסתלק מינה, אפיקת דעתא וההיא דנטלה מגו עילא, פמא דאתמר, ובאתריה דאת ו', אפיק שרק, והכי איהו בכל אתר.

ועל דא, נקודי פולהו קיימין לאנהרא לאתוון, פעובדא דשמיא וארעא וכל עלמין פולהו. ולית קיומא ונהירו לכל אתוון, בר בנהירו דנקודי, וכולא אתמסר ברזא דאורייתא בסיני. והכי איהו ברזא דלעילא, וכלא תיקונא דאדם, פמה דאתמר.

ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו (בראשית א כו), פתיב (תהלים לו כג) מה' מצעדי גבר פוננו ודרכו יחפץ. תא חזי, פד ברא קודשא בריך הוא עלמא עילאה ועלמא תתאה, פולא בדיוקנא חדא הוה, למהוי דא פגיונא דדא. בשעתא דבעא קודשא בריך הוא למברי אדם לתתא, בעא למעפד ליה פגיונא דתריין עלמין.

וכך רזין דלעילא ותתא, פלא איהו באדם. גולגלתא דרישא דקיימא על גופא, איהו

בסוד העולם העליון, עם אותם התקונים של הראש. הגוף הוא בסוד של גוף, שהדרגות עומדות באיברים ידועים תחת הראש הזה. הירכים והרגלים, הכל בדרגות שלמטה, כראוי לו להיות כמו שלמעלה. כל הדמיות העליונות והתחתונות, את כלם חקק הקדוש ברוך הוא באדם, שיהיה הוא שלם בכל.

בא נראה, מה מצעדי גבר פוננו, כשהקדוש ברוך הוא מרצה מהאדם, כל צעדיו וכל דרכיו הם מתקנים לפניו, והוא מתקן אותם כל אחד ואחד כראוי. ודרכו יחפץ, אפילו בדרברי העולם.

עוד, מה מצעדי גבר פוננו - אם אדם ישים דעתו ורצונו ולבו למלך הקדוש, ללכת אחר דרכיו שהוא עושה, הקדוש ברוך הוא מרצה בו, פאלו הוא שלו ממש. בשעה שיצאו האותיות מתוך הסוד העליון, כמו שנתבאר, והתגלמו והצטרפו בדמות של אדם, אחר כך יצאו הנקודות, ונשב בהן רוח חיים, והתקיימו האותיות, כאדם שעומד על רגליו בקיום של הרוח.

אחר שהנקודות התקיימו על האותיות ונתנו בהן נפש הצטרף להיות בדעת ובהשכל, ולנסע במסעותיו, ולתת מזון ותקף לאחר. וזהו בצלמנו כדמותנו. כמו שבארנו, בצלמנו - זה סוד העולם העליון. כדמותנו - זה סוד העולם התחתון.

דבר אחר, בצלמנו - אלו התנועות של הטעמים, שהם תקון ושלמות, בדעת ובהשכל, לדעת ידיעה להסתכל למעלה, כמו שהוא נסתר ולא התגלה. כמו מלך שהוא חכם בהשכל

ברזא דעלמא עילאה, באינון תיקונין דרישא. גופא איהו ברזא דגופא, דקיימין דרגין בשייפין ידיען תחות האי רישא. ירכין ורגלין, כולא בדרגין דלתתא, פדקא חזי ליה למהוי פגוונא דלעילא. כל דיוקנין עילאין ותתאין, כולהו חקיק קודשא בריהו הוא באדם, למהוי איהו שלים בכלא.

תא חזי, מה מצעדי גבר פוננו, פד קודשא בריהו הוא אתרעי ביה כבר נש, כל צעדוי וכל אורחוי אינהו מתתקנן קמיה, ואיהו מתקן להו כל חד וחד פדקא יאות. ודרכו יחפץ, אפילו במילי דעלמא.

תו. מה מצעדי גבר פוננו, אי בר נש ישוי דעתיה ורעותיה ולביה לגבי מלכא קדישא, למהך פתר אורחיה דאיהו עביר. קודשא בריהו הוא אתרעי ביה, פאלו הוא דיליה ממש.

בשעתא דנפקו אתון מגו רזא עילאה, פמא דאתמר, ואתגלימו, ואצטיריו בדיוקנא דאדם. לבתר נפקו נקודי, ואנשיב בהו רוחא דחיי, ואתקיימו אתון, כבר נש דקאים על רגלוי בקיומא דרוחא.

לבתר דנקודי אתקיימו על אתון, ויהבו בהו נפשא, אצטריף למהוי בדעתא וסוכלתנו, ולנטלא במטלנו, ולמיהב מזונא ותוקפא לאחרא. ודא איהו בצלמנו כדמותנו. פמא דאוקימנא, בצלמנו דא רזא דעלמא עילאה. כדמותנו דא רזא דעלמא תתאה.

דבר אחר, בצלמנו: אלין תנועי דטעמי, דאינון תיקוונא ושליומו, בדעתא וסוכלתנו, למנדע ידיעה לאסתפלל לעילא, פמה דאיהו סתים ולא אתגלייא.

במלכא דאיהו חפים בסוכלתנו בחכמתא, ולא נטיל לסטרא דא או